

Mikroskopi

Tekst og illustrationer: Brian Ravnborg

Dafnier

Lærervejledning **Øvelse 9: Se dafnier**

I denne øvelse skal eleverne se dafnier og få et indblik i, hvilke fordele og ulemper der er ved kønnet og ukønnet forering.

Faglige pointer:

- Fordele og ulemper ved kønnet og ukønnet forering

Håndværksmæssige færdigheder:

- Brug hulslebne objektglas

Hvad er en dafnie?

Dafnier er et krebsdyr, som er uhyre almindeligt i Danmark. Der er registreret 99 arter her i landet, og hovedparten lever i stillestående vand.

Når man præsenterer dafnier for eleverne, er det vigtigt at definere de begreber, vi deler organismer ind i, da eleverne vil støde på, at dafnier først betegnes som krebsdyr og dernæst som dyreplankton.

Find dafnier

Dafnier kan du finde så godt som alle steder, hvor der er stillestående vand, som søer, vandhuller og grøfter.

Afhængigt af temperaturen, kan man være heldig at finde de første dafnier fra starten af marts måned, og omkring maj er bestandene ofte blevet så store, at man næsten ikke kan undgå at fange dem, hvis bare maskestørrelsen på dit net er mindre end 1 mm.

Det er altid en fantastisk god aktivitet at tage eleverne med ud og fange dafnier, men man kan også have en dafniekul-

tur stående i biologilokalet. På Biologiforbundets hjemmeside www.biologiforbundet.dk kan du finde en vejledning til at starte en kultur op.

Dafnie genetik

Genetikken hos dafnier er enorm interessant, men for nogle elever kan den også være kompleks. Hvis man har arbejdet med mitose og meiose, og eleverne har styr på haploide - og diploide celler (celler med henholdsvis et eller to kromosomsæt) kan man gennemgå denne del af dafniernes årsyklus med eleverne.

Om foråret er alle nyklækkede dafnier diploide hunner. Igennem sommeren formerer de sig ukønnet. Når bestanden kommer under pres, som fx om efteråret, hvor der bliver fødemangel samt at lysmængden og temperaturen falder, begynder hunnerne at producere haploide æg, som klækker både til haploide hanner og hunner. Når de parer sig, danner hunnerne diploide æg, som aflejres i søbunden som hvileæg og klækker først på foråret.